

Total No. of Questions : 4]

SEAT No. :

P3102

[Total No. of Pages : 4

[4907]-306

M.A. (Semester - III)

SOCIOLOGY

SO-12 : Environment and Society

(2008 Pattern) (Optional Paper)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 80

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) Answer any one of the following questions within 500 words. **[20]**

- a) Explain the importance of the study of ecology with special reference to Deep ecology.
- b) Examine the impact of modern technology and biotechnology on land.

Q2) Answer any one of the following questions within 500 words. **[20]**

- a) Explain the impact of environmental pollution.
- b) Elucidate the state policies and laws related to environment.

Q3) Answer any two of the following questions within 250 words each. **[20]**

- a) Explain the relationship between environment and development.
- b) Describe the rights of forest dwelling communities.
- c) Explain the problems of urban environment.
- d) State the historical background of environmentalism with special reference to Rio 1992.

P.T.O.

Q4) Write short notes on any four of the following within 100 words each : [20]

- a) Gandhian approach to the issue of environment
- b) Unequal distribution of water
- c) Genetically modified food
- d) Brundt land report
- e) Narmada Bachao Andolan
- f) Chipko movement

Total No. of Questions : 4]

P3102

[4907]-306

M.A. (Semester - III)

SOCIOLOGY

SO-12 : Environment and Society
(2008 Pattern) (Optional Paper)

(मराठी स्वपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 80

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नाचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न 1) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नांचे 500 शब्दांत उत्तर लिहा. [20]

- अ) खोल परिसर शास्त्राचा विशेष संदर्भ देऊन परीसरशास्त्राच्या अभ्यासाचे महत्व स्पष्ट करा.
ब) आधुनिक तंत्रज्ञान आणि जीव तंत्रज्ञानाचे जमिनी वरील परिणामांचे परीक्षण करा.

प्रश्न 2) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नांचे 500 शब्दांत उत्तर लिहा. [20]

- अ) पर्यावरण प्रदूषणाचे परिणाम स्पष्ट करा.
ब) पर्यावरण संबंधी शासकीय धोरणे आणि कायदे विशद करा.

प्रश्न 3) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची 250 शब्दांत उत्तरे लिहा. [20]

- अ) पर्यावरण आणि विकास यांच्यातील संबंध स्पष्ट करा.
ब) जंगल अवलंबी समुदायाच्या हक्कांचे वर्णन करा.
क) शहरी पर्यावरणाच्या समस्या स्पष्ट करा.
ड) 1992 च्या रिओ परिषदेच्या संदर्भ देऊन पर्यावरणवादाची ऐतिहासीक पाश्वर्भूमी स्पष्ट करा.

प्रश्न 4) खालीलपैकी कोणत्याही चारवर टिपा प्रत्येकी 100 शब्दांत टीपा लिहा.

[20]

- अ) पर्यावरणीय मुद्द्यांवरील गांधीवादी दृष्टीकोन
- ब) पाण्याचे विषम वितरण
- क) जनुकीय पद्धतीने विकसित केलेले अन्न
- ड) ब्रंडलँड अहवाल
- इ) नर्मदा बचाव आंदोलन
- फ) चिपको चळवळ

